

Dosarul nr.2rac-168/22
2-21088537-01-2rac-04082022

Prima instanță - Judecătoria Orhei, sediul Central (jud.: E. Ciubotaru)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Individuală
”Lucia Ceban”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Paint Service” împotriva Întreprinderii Individuale „Lucia
Ceban” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2022, prin care s-a
respins apelul declarat de Întreprinderea Individuală ”Lucia Ceban” și s-a menținut
hotărârea Judecătoria Orhei, sediul Central din 26 noiembrie 2021 și hotărârea
suplimentară din 13 ianuarie 2022,

c o n s t a t ă :

La 14 iunie 2021, SRL „Paint Service” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Întreprinderii Individuale „Lucia Ceban” cu privire la încasarea datoriei și
compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivare, a susținut că la 02 martie 2021 între SRL „Paint Service” și ÎI
„Lucia Ceban” a fost negociat contractul nr. 09/M21/S1000, potrivit căruia, prima
în calitate de antreprenor, urma să efectueze celei din urmă (beneficiar) mai multe
lucrări, inclusiv de proiectare și expertiză.

Potrivit devizului de cheltuieli nr. 1, lucrările și achitățile urmau a fi efectuate
pe etape, conform anexei nr. 2 la contract.

La 23 martie 2021, cu titlu de avans, ÎI „Lucia Ceban” a achitat suma de 75
000 lei pentru serviciile de proiectare conform contractului nr. 09/M-21/S1000.

La începutul lunii martie 2021, proiectul și expertiza erau gata, fapt despre care
a fost informată ÎI ”Lucia Ceban”, însă la solicitarea de a achita suma restantă, a
comunicat că s-a răzgândit și nu mai dorește colaborarea.

Reclamanta invocă că deși contractul nr. 09/M-21/S1000 nu a fost semnat, el
este valabil, întrucât ÎI ”Lucia Ceban” și-a manifestat voința de a-l încheia și l-a
executat parțial.

La momentul achitării avansului în sumă de 75000 lei, ÎI „Lucia Ceban” a recunoscut tacit convenția și a acceptat condițiile acesteia. În această situație, se refuză neîntemeiat executarea obligației.

Reclamantul a solicitat încasarea sumei de 102600 lei cu titlu de datorie la plata pentru serviciile de proiectare, prestate în baza contractului de antrepriză nr. 09/M-21/S100 din 02 martie 2021 și cheltuielile de judecată ce țin de asistența juridică și taxa de stat.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei, sediul Central din 26 noiembrie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Paint Service” împotriva Întreprinderii Individuale „Lucia Ceban” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a admis.

S-a încasat din contul Întreprinderii Individuale „Lucia Ceban” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Paint Service” suma de 102600 (una sută două mii șase sute) lei cu titlu de datorie la plata pentru serviciile de proiectare, prestate în baza contractului de antrepriză nr. 09/M-21/S100 din 02 martie 2021 și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat, în sumă de 3078 (trei mii șaptezeci și opt) lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că între SRL „Paint Service” și ÎI „Lucia Ceban” a fost negociată încheierea contractului nr. 09/M-21/S1000, potrivit căruia prima, în calitate de antreprenor, urma să efectueze celei din urmă (beneficiar) mai multe lucrări, inclusiv de proiectare și expertiză.

Plata pentru lucrările de proiectare și cercetare, expertiza, topografia, geologia, a fost apreciată la suma de 177600 lei, potrivit devizului nr. 1.

La 23 martie 2021 ÎI „Lucia Ceban” a transferat la contul SRL „Paint Service” suma de 75000 lei cu titlu de plată în avans pentru servicii de proiectare conform contractului nr. 09M-21S1000 din 02 martie 2021.

Instanța de fond a reținut că contractul de antrepriză nr. 09/M-21/S1000 din 02 martie 2021, produce efecte între părți, SRL „Paint Service” și ÎI „Lucia Ceban” au avut negocieri avansate, au purces la întreprinderea de acțiuni concrete întru realizarea scopului fiecăruia și au înțeles să încheie un contract de antrepriză pentru construcția unui depozit frigorific.

Astfel, acțiunile denotă consimțirea ofertei reclamantei, fapt prevăzut de art. 1035 Cod civil.

SRL „Paint Service” a înțeles că pârâta a acceptat oferta și a purces la realizarea etapei 1, conform devizului nr. 1, speței fiind aplicabile prevederile art. 1047 alin. (1) Cod civil.

Instanța a conchis că în cadrul dezbaterii cauzei pârâta nu a putut justifica nerespectarea prevederilor legii după achitarea avansului, iar la momentul recepționării lucrărilor conform devizului nr. 1, refuzul său era tardiv și neîntemeiat.

Instanța de judecată a constatat că din momentul primirii acceptului pârâtei, contractul nr. 09M-21S1000 din 02 martie 2021 dintre Societatea cu răspundere Limitată „Paint Service” (antreprenor) și ÎI „Lucia Ceban” se consideră încheiat.

ÎI „Lucia Ceban”, după acceptarea ofertei și achitarea avansului, și-a asumat obligația să achite SRL „Paint Service”, suma de 177600 lei, ce reprezintă costul pentru lucrările de proiectare și cercetare, expertiză, topografie, geodezie, derivate din devizul nr. 1.

Acest angajament, pârâta nu și l-a onorat întrucât între timp, a renunțat tacit la serviciile reclamantei.

Instanța de fond a reținut că condițiile din contractul nr. 09M-21S1000 din 02 martie 2021, au fost acceptate de către ÎI ”Lucia Ceban” și convenția se consideră încheiată din acel moment (23 martie 2021), Respectiv, pretențiile reclamantului fiind întemeiate.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătorei Orhei, sediul Central din 13 ianuarie 2022, cererea cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Paint Service”, s-a admis parțial.

S-a emis o hotărâre suplimentară, prin care s-a încasat din contul Întreprinderii Individuale „Lucia Ceban” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Paint Service”, cheltuielile de judecată suportate în legătură cu traducerea înscrisurilor, în sumă de 850 (opt sute cincizeci) lei, de expediere a cererii prealabile în sumă de 7 (șapte) lei și 50 bani și de asistență juridică în sumă de 6000 (șase mii) lei. În rest, pretenția cu privire la încasarea excedentului cheltuielilor de asistență juridică, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 20 decembrie 2021, Î.I. „Lucia Ceban” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Central din 26 noiembrie 2021, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La 31 ianuarie 2022, Î.I. ”Lucia Ceban” a declarat apel împotriva hotărârii suplimentare a Judecătorei Orhei, sediul Central din 13 ianuarie 2022, solicitând casarea integrală a acesteia.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2022, s-a respins apelul declarat de Î.I. „Lucia Ceban” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Orhei, sediul Central din 26 noiembrie 2021 și hotărârea suplimentară din 13 ianuarie 2022,

La 15 iulie 2022, Î.I. „Lucia Ceban” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2022 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivare a invocat că soluția instanței de apel este neîntemeiată, instanța a interpretat eronat normele de drept material art. 316, 317, 774, alin. (1), art. 775, alin. (1), art. 776, art. 858, alin. (1) și (2), art. 996, alin. (1), art. 1035, art. 1047, art. 1352, alin. (1) din Codul civil.

Concluzia instanței precum că conform ordinului de plată nr.1 din 23 martie 2021 rezultă că Î.I. ”Lucia Ceban” a transferat în contul SRL „Paint Service” suma de 75000 lei cu titlu de plată de avans pentru serviciile de proiectare conform contractului nr.09M-21S1000 din 02 martie 2021, este eronată.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile părții apelante, precum că SRL „Paint Service” a fost informată telefonic despre refuzul de a continua lucrările, însă partea reclamantă a acționat tacit, unilateral.

Instanța de apel neîntemeiat a respins afirmațiile apelantului, greșit a considerat ca probă suma de 75 000 lei achitată cu titlu de avans pentru serviciile de proiectare conform contractului nr.09M-21S1000 din 02 martie 2021 și considerat acceptul încheierii contractului, ignorând prevederile art. 1027 alin.(1) Cod civil.

Examinând cauza instanța a apreciat critic circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, nu a dat apreciere argumentelor invocate în cererea de apel.

La 09 august 2022, recurenta Î.I. ”Lucia Ceban”, reprezentată de avocatul Miroslav Căuș a depus supliment la recurs invocând că soluția emisă de instanțele inferioare contravine art. 1028, 1042, 312, 322 din Codul civil, circumstanțe ce se încadrează în dispoziția art. 432 alin.(2) lit. a) din Codul de procedură civilă, adică instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând cauza instanța urma să țină cont de prevederile art. 1027, 1028, 321 din Codul civil și să emită o soluție corectă.

Atât prima instanță cât și instanța de apel au dat apreciere contractului de antrepriză și devizurile de cheltuieli, care nu sunt semnate de ambele părți, astfel probele fiind apreciate arbitrar.

Concluziile instanței de apel se bazează pe probe inadmisibile, ceea ce contravine art. 122 din Codul de procedură civilă.

Astfel, circumstanțele respective sunt temeiul de declarare a recursului în baza art. 432 alin.(4) din Codul de procedură civilă și a solicitat admiterea recursului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei 10 mai 2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cererea de recurs a fost declarată la 15 iulie 2022, respectiv, în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 08 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d.174).

La 09 august 2022, intimatul a depus referință invocând că decizia instanței de apel este corectă, iar recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea

recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Întreprinderea Individuală "Lucia Ceban", nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.

(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Întreprinderea Individuală "Lucia Ceban".

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Victor Burduh